

Πρόγραμμα Συνεδρίου
Επιστήμες και Τεχνολογία στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, 1821-2020

Πέμπτη 9 Σεπτεμβρίου 2021

9.00-9.30

Χαιρετισμοί – Έναρξη των εργασιών του συνεδρίου

9.30-11.00

Παράλληλη Συνεδρία I

Η Επιστήμη στη Μακρά Διάρκεια του Ελληνικού Κράτους

Προεδρείο: Ευθύμιος Νικολαΐδης

Παρουσιάσεις:

Σάντυ Σακορράφου,

Επιστήμη και θρησκεία στον ελληνικό χώρο τον 19^ο αιώνα: Αντιλήψεις της σχέσης τους σε θρησκευόμενους λογίους της εποχής

Μαρία Τερδήμου,

Αναζητώντας την επιστημονική κοινότητα των φυσικών επιστημόνων στον μετεπαναστατικό 19^ο αι. και στην αυγή του 20^{ου}: Ο Αναστάσιος Χρηστομάνος

Χριστίνα Π. Φύλη,

Η δημιουργία της Επιστημονικής Εταιρείας

Κωνσταντίνος Κωνσταντόπουλος,

Jason John Nassau (1893 – 1965): Ένας Έλληνας μαθητής από τη Σμύρνη, ένας σημαντικός αστρονόμος στις ΗΠΑ

Παράλληλη Συνεδρία II

Η Τεχνολογία στη Μακρά Διάρκεια του Ελληνικού Κράτους

Προεδρείο: Τζελίνα Χαρλαύτη

Παρουσιάσεις:

Ελάτη Ποντικοπούλου-Βενιέρη,

Ελληνικό τηλεγραφικό δίκτυο: η πρώτη εικοσαετία (1859-1878)

Χρήστος Καραμπάτσος, Νικόλαος Αλέξης και Εύα Μασούρα,

Ο σιωπηρός τείλορισμός: Τέσσερα ελληνικά παραδείγματα εκμηχάνισης, 1900-1940

Αλέξανδρος Παναγόπουλος,

Η αθέατη εργασία ψηφιοποίησης στην κατασκευή της ψηφιακής κοινωνίας

Ελένη Δρακάκη,

Τεχνολογική αλλαγή στην Ελλάδα και το νέο παραγωγικό υπόδειγμα: Οι αναδιαρθρώσεις στην αγορά εργασίας και την απασχόληση 2010-2020

11.15-12.45

Παράλληλη Συνεδρία I

Το Φαντασιακό της Επιστήμης και της Τεχνολογίας από την Οικιακή Καθημερινότητα στην Υποβρύχια Κατάδυση

Προεδρείο: Χαράλαμπος Τσέκερης

Παρουσιάσεις:

Πάυλος Μούλιος,

«Για ένα σπίτι των ονείρων σας»: Οι ηλεκτρικές συσκευές ως τεχνολογία της καθημερινότητας, κουλτούρα και πολιτική στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1950

Μανόλης Τζανάκης,

Αναπνέοντας υποβρυχίως: Η τεχνολογία και η επιστήμη ως διαμεσολαβητές πολυαισθητηριακών εμπειριών και ιδεολογικών διεργασιών στην αυτόνομη κατάδυση

Κώστας Σακαλής και Αντώνης Κεχρμπάρης,

Περί αυτομάτων υπολογιστών και τεχνητών εγκεφάλων: Μια ιστορία του μέλλοντος, 1950-2020

Παράλληλη Συνεδρία II

Ιδεολογίες και Θεωρίες της Τεχνολογίας, Κοινωνικές Εμπειρίες και Ταξινόμησεις

Προεδρείο: Μανόλης Σίμος

Παρουσιάσεις:

Όλγα Ημέλλου,

Ιστορίες τεχνολογιών αξιολόγησης για ταξινόμηση, αναπηρία και ελληνική εκπαίδευση

Αντωνία Παυλή,

Ταξινομώντας την αναπηρία: Η ανάπτυξη των συστημάτων ταξινόμησης και αξιολόγησης της αναπηρίας στην Ελλάδα από τη μεταπολίτευση μέχρι και σήμερα

Μαρία Βαλασάκη,

Ιατρική τεχνολογία και κοινωνικές επιστήμες: Η περίπτωση της εν τω βάθει διέγερσης (DBS) στη νεανική Πάρκινσον

Μαριλένα Πατεράκη,

Τεχνολογικός ενθουσιασμός και cyborg τεχνολογίες: Αρθρώνοντας φαντασιακά γύρω από την εν τω βάθει εγκεφαλική διέγερση

13.00-14.30

Παράλληλη Συνεδρία I

Από τις Πρωτογενείς Πηγές στην Επικοινωνία της Επιστήμης

Προεδρείο: Εύη Σαχίνη

Παρουσιάσεις:

Άννα-Μαρία Σιχάνη,

“Τα τεχνικά μέσα”: Τεχνολογίες αναπαραγωγής & αποθήκευσης κειμενικών τεκμηρίων και ιστορικοφιλολογική έρευνα στη μεταπολεμική και μεταπολιτευτική Ελλάδα

Δήμητρα Παρασκευά,

Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω μιας καινοτόμου ψηφιακής πλατφόρμας: Η περίπτωση των αποξηραντικών έργων της Βοιωτίας

Κωνσταντίνος Μορφάκης,

Η ανάδυση της σύγχρονης επιστημονικής επικοινωνίας στην Ελλάδα: Μια ιστορική ανασκόπηση και προβληματισμοί σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση

Λουκάς Φρέρης,

Κάνοντας Ιστορία της Επιστήμης σε καιρούς πανδημίας: Η Προφορική Ιστορία ως ένας εναλλακτικός τρόπος προσέγγισης του παρελθόντος

Παράλληλη Συνεδρία II

Τεχνο-επιστημονικές όψεις του ελληνικού κράτους, από τον 20^ο και τον 21^ο αιώνα: Προσεγγίσεις από το πεδίο ETK (I)

Προεδρείο: Γιώργος Βλαχάκης

Παρουσιάσεις:

Σωτήρης Αλεξάκης,

Κράτος, Τεχνο-επιστημονικά Δίκτυα και Χημική Βιομηχανία στην Αγροτική Παραγωγή: Διακυβέρνηση των χημικών λιπασμάτων στο Μεσοπόλεμο και την Ανασυγκρότηση

Στάθης Αραποστάθης,

Τεχνο-επιστημονικά Δίκτυα, Κράτος και Τοξικότητες: Ειδημοσύνη, Διακυβέρνηση και Περιβάλλον στην Ελλάδα, 1970-2020

Δήμητρα Μπαρκούτα,

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως εργαλείο δόμησης της σχέσης Περιβάλλοντος-Κράτους

14.30-16.00 Διάλειμμα

16.00-17.30

Παράλληλη Συνεδρία I:

Από την Ιατρική του Δεκάτου Ενάτου Αιώνα στη Βιοϊατρική του Εικοστού Πρώτου

Προεδρείο: Μαριάννα Καραμάνου

Παρουσιάσεις:

Θανάσης Μπαρλαγιάννης,

Ιατρική και Επιδημία στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα: αιτιολογικές θεωρίες και διοικητικά μέτρα

Κατερίνα Βλαντόνη,

Κοινωνικοτεχνικές αντιπαραθέσεις στη χρήση βιοϊατρικής διαγνωστικής τεχνολογίας: από τον HIV στον SAR-CoV-2

Δανάη Καρυδάκη,

Ψυχιατρική στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα: η περίπλοκη διαδρομή της ελληνικής ψυχανάλυσης

Παράλληλη Συνεδρία II:

Τεχνο-επιστημονικές όψεις του ελληνικού κράτους, από τον 20^ο και τον 21^ο αιώνα: Προσεγγίσεις από το πεδίο ΕΤΚ (II)

Προεδρείο: Γιώργος Γκότσης

Παρουσιάσεις:

Γιάνης Φωτόπουλος,

Τηλεπικοινωνίες, Τεχνο-επιστημονικά δίκτυα εξουσίας και η συγκρότηση του νεωτερικού κράτους της Ελλάδας

Ευαγγελία Χορδάκη,

Το μεταπολιτευτικό κράτος και η σχέση του με την επιστήμη: η περίπτωση του ελληνικού ρυθμιστικού πλαισίου για την έκτρωση και την αντισύλληψη

Γιάνης Φωτόπουλος και Ηρακλής Βογιατζής,

Η πανδημική τηλε-κρίση: Η συμπαραγωγή της πανδημίας με το τηλεπικοινωνιακό καθεστώς της Ελλάδας για την περίπτωση του COVID-19

17.30-18.00 Διάλειμμα

18.00-19.30

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Προεδρείο: Σταύρος Δρακόπουλος

Ομιλία: Λήδα Παπαστεφανάκη, Η οικονομική και κοινωνική ιστορία στην Ελλάδα, παρακαταθήκη για την ιστορία της τεχνολογίας

Σχολιασμός: Τέλης Τύμπας

Παρασκευή 10 Σεπτεμβρίου 2021

9.30-11.00

Παράλληλη Συνεδρία I

Ιστορία της Επιστημονικής Έρευνας και Εκπαίδευσης

Προεδρείο: Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου

Παρουσιάσεις:

Ανδρέας Βούρτσης και Σωτηρία Στράγκα,

Αρχιτεκτονική και Επιστημονική Έρευνα – Το παράδειγμα του κεντρικού κτηρίου του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ

Μαρία Γιαννακού,

Η διδασκαλία των φυσικών επιστημών στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου (1913-1942)

Σωτηρία-Αλεξάνδρα Σακελλαρίου,

Γενική Παρουσίαση των επιτίμων διδασκτόρων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 1837-1987: Η ιστορία του θεσμού. Συμπεράσματα και σχόλια: 1912-1941

Βασιλική Λάζου και Αριστομένης Συγγελάκης,

Η οδοντιατρική εκπαίδευση στην κατεχόμενη Αθήνα

Παράλληλη Συνεδρία II

Επιστήμη, Τεχνολογία, Οικολογία

Προεδρείο: Κώστας Ταμπάκης

Παρουσιάσεις:

Γεωργία Κηπουροπούλου και Κατερίνα Μέλφου,

Η ανάδειξη και εξέλιξη των Γεωπονικών Επιστημών μέσα από τις αποφάσεις των κυβερνήσεων του Ελευθερίου Βενιζέλου

Γιώργος Γάσιος,

Η εφαρμοσμένη γεωργική οικολογία του Ιωάννη Παπαδάκη και η επίτευξη της σιτάρκειας στο μεσοπόλεμο

Γιώργος Βλάχος,

Υδραυλική και Κοινωνική Μηχανική του Μεσοπολέμου: Η περίπτωση των μεγάλων μακεδονικών αποξηράνσεων, 1925-1940

Ευαγγελία Χατζηκωνσταντίνου, Δημήτρης Μούτσιος, Παναγιώτης Καζάντζας, Φάνης

Πέρρος και Γιώργος Βελεγράκης,

Για τη συνδιαμόρφωση οικολογικής και κοινωνικής κρίσης: από το φωτοχημικό νέφος στην ενεργειακή φτώχεια και από την εξόρυξη χρυσού στο Project Helios

11.15-12.45

Παράλληλη Συνεδρία I

Επιστήμη, Τέχνη, Τεχνολογία

Προεδρείο: Ελένη Γέμτου

Παρουσιάσεις:

Γιώργος Γιοβανίδης,

Λογοτεχνικές παθολογίες και υποβολές: ανάγνωση και παθογένεια στην Ελλάδα του 1900

Γιώργος Δρίτσας,

Οι θέσεις του Σπύρου Κυριαζόπουλου σχετικά με την καταγωγή και την φύση της σύγχρονης τεχνικής

Ειρήνη Γερογιάννη,

Ελληνική μεταπολεμική τέχνη και τεχνολογία: Η περίπτωση του Παντελή Ξαγοράρη

Παράλληλη Συνεδρία II

Επιστήμη, Τεχνολογία, Κρατικοί Θεσμοί και Μετασχηματισμοί

Προεδρείο: Χρήστος Παπαθεοδώρου

Παρουσιάσεις:

Αχιλλέας Φωτάκης,

Οι Θετικές Επιστήμες στην Υπηρεσία της Αστυνομίας: μια ιστορική συνάντηση

Γιώργος Ματτές,

Ο ρόλος του ΙΚΥ κατά τη διαμόρφωση της ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας

Γιώργος Περτσάς,

Ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού κράτους: η σημασία των πληροφοριακών υποδομών

13.00-14.00

Παράλληλη Συνεδρία I

Φύλο, Επιστήμη, Τεχνολογία

Προεδρείο: Σπύρος Τζόκας

Παρουσιάσεις:

Πολυξένη Μαλισόβα,

Ο κώδικας και τα «κορίτσια»: Η εκμηχάνιση στη δημόσια διοίκηση τη δεκαετία του 1950

Κορνηλία Παπαναστασίου,

Τεχνητή Νοημοσύνη, Τεχνητή Αναπαραγωγή, Κοινωνικό Φύλο: Παρατηρήσεις από την Ελληνική Περίπτωση

Παράλληλη Συνεδρία II

Επικοινωνία της Επιστήμης: Ιατρικές Εκδόσεις τον 19^ο Αιώνα

Προεδρείο: Ειρήνη Μεργούπη-Σαβαΐδου

Παρουσιάσεις:

Δημήτριος Καραμπερόπουλος,

Τα Ιατρικά βιβλία της περιόδου 1822 μέχρι την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών, 1837

Θεόδωρος Ι. Δρίζης,

Ο ιατρικός τύπος στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα

14.00-16.00 Διάλειμμα

16:00-17:30

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Προεδρείο: Θόδωρος Αραμπατζής

Ομιλία: Κώστας Γαβρόγλου, *Η επιστήμη στο πανεπιστήμιο του ελληνικού κράτους*

Σχολιασμός: Βαγγέλης Καραμανωλάκης